

Številka: 322-280/2008-3
Datum: 19. 4. 2010

MESTNA OBČINA LJUBLJANA
MESTNI SVET

ZADEVA: Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

PRIPRAVIL: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana
Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet

NASLOV: Predlog Odloka o turističnem vodenju v Mestni občini Ljubljana

POROČEVALCA: Irena Razpotnik, načelnica Oddelka
za gospodarske dejavnosti in promet,
Gorazd Maslo, vodja Odseka za razvoj podeželja in
upravne zadeve Oddelka za gospodarske dejavnosti in
promet

**PRISTOJNO DELOVNO
TELO:** Odbor za gospodarske dejavnosti, turizem in kmetijstvo

PREDLOG SKLEPA:
Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme predlog Odloka o turističnem vodenju v Mestni občini Ljubljana.

ŽUPAN
Mestne občine Ljubljana
Zoran JANKOVIČ

Prilogi:
- predlog odloka z obrazložitvijo
- člani osnutka odloka, ki se spreminjajo

PREDLOG

Na podlagi 41. in 42. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04) in 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na seji dne ...sprejel

ODLOK o turističnem vodenju v Mestni občini Ljubljana

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se na turističnem območju Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) določa program turističnega vodenja, pogoje za opravljanje dejavnosti turističnega vodenja in vodenje registra turističnih vodnikov turističnega območja MOL.

2. člen

Dejavnost turističnega vodenja po tem odloku je strokovno vodenje obiskovalcev, skladno s programom turističnega vodenja na turističnem območju MOL, ki obsega specifična znanja.

Oseba, ki opravlja dejavnost turističnega vodenja, je turistični vodnik oziroma turistična vodnica turističnega območja MOL (v nadaljevanju: turistični vodnik).

II. PROGRAM TURISTIČNEGA VODENJA

3. člen

Program turističnega vodenja na turističnem območju MOL obsega specifična znanja, ki se nanašajo na:

1. reko Ljubljanico,
2. kulturo koliščarjev,
3. kulturo žarnih grobišč,
4. rimsko naselbino Emona ter prepoznavanje njenih ostankov v današnjem času
5. kronološki pregled zgodovine Ljubljane,
6. pomembnejše zgodovinske osebnosti, ki so vplivale na razvoj mesta,
7. postopno narodno afirmacijo od Ilirskih provinc do danes,
8. Ljubljano skozi umetnostna obdobja s poudarkom na baroku in secesiji,
9. arhitekturo in pomembne arhitekto v mestu,
10. vlogo Plečnika za urbanistično ureditev mesta,
11. pomembnejše umetnike in njihova dela v Ljubljani,
12. kulturne institucije in pomembne kulturne dogodke,
13. glavno mesto kot razvojno in upravno središče,
14. poznavanje naravne in kulturne dediščine ter načine življenja na ljubljanskem podeželju.

Podrobnejše vsebine programa turističnega vodenja na turističnem območju MOL oblikuje javni zavod Turizem Ljubljana (v nadaljevanju: zavod).

III. POGOJI ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI TURISTIČNEGA VODENJA

4. člen

Dejavnost turističnega vodenja na turističnem območju MOL lahko opravlja oseba, ki ima opravljen strokovni preizkus znanja iz programa turističnega vodenja na turističnem območju MOL in je vpisana v register turističnih vodnikov turističnega območja MOL.

Poleg pogojev iz prejšnjega odstavka morajo osebe, ki želijo opravljati dejavnost turističnega vodenja v tujem jeziku, predložiti potrdilo o znanju jezika na višji ravni.

5. člen

K strokovnemu preizkusu znanja, ki obsega teoretični del s specifičnimi znanji iz 3. člena tega odloka ter praktični del kot samostojno strokovno vodenje, se lahko prijavijo osebe:

- z najmanj srednjo strokovno izobrazbo in
- z znanjem vsaj enega tujega jezika na višji ravni.

Strokovno usposobljenost preverja komisija, ki jo imenuje zavod.

6. člen

Oseba, ki opravi strokovni preizkus znanja iz 4. člena tega odloka, pridobi naziv turistični vodnik oziroma turistična vodnica turističnega območja MOL. Dokazilo o opravljenem strokovnem preizkusu znanja je izkaznica, ki jo izda zavod. Turistični vodniki morajo pri opravljanju dejavnosti turističnega vodenja izkaznico nositi na vidnem mestu. Izkaznica velja tri leta.

Za podaljšanje veljavnosti vodniške izkaznice mora turistični vodnik opraviti najmanj:

- deset turističnih vodenj v angleškem, nemškem, italijanskem ali slovenskem jeziku ali
- pet turističnih vodenj v drugih tujih jezikih.

Turističnemu vodniku, ki ne opravi zadostno število turističnih vodenj, se veljavnost izkaznice podaljša, če se udeležuje letnih izobraževanj, ki jih organizira zavod.

7. člen

Turistične vodnike, ki več kot tri leta ne opravljajo dejavnosti turističnega vodenja na turističnem območju MOL, ali se ne udeležujejo izobraževanj iz tretjega odstavka 6. člena tega odloka, zavod z odločbo po uradni dolžnosti izbriše iz registra turističnih vodnikov turističnega območja MOL. Zoper odločbo je možna pritožba, o kateri odloči župan. Po pravnomočnosti odločbe se turistični vodnik izbriše iz registra.

IV. REGISTER TURISTIČNIH VODNIKOV TURISTIČNEGA OBMOČJA MOL

8. člen

Register turističnih vodnikov turističnega območja MOL vodi zavod.

9. člen

Turistični vodnik z vpisom v register iz prejšnjega člena tega odloka, pridobi možnost opravljanja dejavnosti turističnega vodenja na turističnem območju MOL.

V. PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

10. člen

Zavod v roku šestih mesecev od uveljavitve tega odloka določi obliko in vsebino izkaznice za turistične vodnike iz 6. člena tega odloka.

Izkaznice, izdane na podlagi 7. člena Odloka o turističnem vodenju v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 60/01), zavod nadomesti z izkaznicami, izdanimi na podlagi tega odloka v roku enega leta po njegovi uveljavitvi.

11. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha, veljati Odlok o turističnem vodenju v Mestni občini Ljubljana (UL RS, št. 60/01).

12. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka:
Ljubljana, dne

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič

Obrazložitev predloga Odloka o turističnem vodenju v Mestni občini Ljubljana

Osnutek Odloka o turističnem vodenju v Mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju: odlok) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) obravnaval in sprejel na 29. seji dne 22. 6. 2009 skupaj s pripombami in predlogi.

V razpravi so sodelovali v imenu Odbora za gospodarske dejavnosti, turizem in kmetijstvo gospod Bojan Albreht, gospod Peter Sušnik, gospod Aleš Kardelj, gospod doc.dr. Gregor Gomišček, gospod Miloš Pavlica, gospa prof. dr. Bojana Beović, gospod Jani Moederndorfer in gospod Ignac Polajnar.

Odgovori na pripombe in predloge na osnutek odloka iz razprave in na pisne pripombe:

gospod Peter Sušnik

Pripomba se nanaša na vsebinski pomanjkljivosti odloka. Pravna podlaga odloka je Zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS št. 2/2004 - v nadaljevanju ZSRT) in Zakon o storitvah na notranjem trgu (Uradni list RS 21/2010 - v nadaljevanju ZSNT). ZSRT v 41. členu določa, da lahko občine na lastnem turističnem območju predpišejo program turističnega vodenja za lokalno turistično območje, ki obsega specifična znanja. ZSNT ureja vse mogoče oblike storitev s čezmejnim elementom, ker je to pogoj iz 49. člena Pogodbe o Evropski skupnosti. ZSNT v 15. členu določa, da se prosto opravljanje storitev lahko omejuje le, če gre za pomembne razloge javnega interesa, in sicer za razloge na področju javnega zdravja, javne varnosti, javnega reda ali varstva okolja. **Pomembni razlogi v javnem interesu pomenijo razloge, ki jih kot takšne priznava sodna praksa Sodišča Evropskih skupnosti.** Za nadzor izvajanja dejavnosti turističnega vodenja je v 44. členu ZSRT določena tržna inšpekcija, v 45. členu pa so določene še globe za prekrške.

gospod Aleš Kardelj

Predlagal je, da se dopolni program turističnega vodenja z vsebinami recentne preteklosti (novejše zgodovine) in da se podrobneje uredi vprašanje veljavnosti pridobljenih licenc – neomejena veljavnost. Program turističnega vodenja na turističnem območju MOL je smiselno nadgrajen v 3. členu odloka s postopno narodno afirmacijo. **Od Ilirskih provinc 1809, Pomladi narodov 1848, posledičnega razkroja fevdalizma v drugi polovici 19. stoletja, I. Svetovno vojno in razpad Avstro-Ogrske, kraljevino SHS, II. Svetovno vojno, obdobje bipolarnega sveta do padca Železne zavese in neodvisnosti Slovenije do vključitve v EU.** Izobraževanje zavoda Turizem Ljubljana je izjemnega pomena, ker lahko skozi tečaj omogoči globlje razumevanje in bolj smiselno povezovanje širših družbenih procesov z učinki v našem okolju. Izobraževalni tečaj ni več pogoj za pristop k strokovnemu preizkusu znanja. Glede minimalnih pogojev potrebnih za podaljšanje veljavnosti izkaznic, je v 6. členu odloka določena še možnost udeleževanja letnih izobraževanj zavoda Turizem Ljubljana. V 7. členu odloka je smiselno zajeta dikcija pete točke 40. člena ZSRT, ko mora upravni organ za več kot tri leta neizvajanja dejavnosti, po uradni dolžnosti ter z odločbo turističnega vodnika izbrisati iz registra. V odloku je pravno varstvo zagotovljeno s pritožbo, o kateri odloči župan MOL.

gospod doc.dr. Gregor Gomišček

Se navezuje na g. Kardelja v kontekstu vsebinske pomanjkljivosti programa turističnega vodenja, veljavnost vodniške izkaznice in dodatno postavlja vprašanje o smiselnosti obvezne udeležbe na predavanjih izobraževalnega tečaja za turistične vodnike MOL.

Vsebinske pomanjkljivosti so odpravljene in obrazložene že v odgovoru gospodu Kardelju. Za vsebino odloka so pomisleki glede naziva turistični vodnik turističnega območja neutemeljeni, ker ZSRT v 41. členu definira turistično vodenje na ravni turističnega območja kot manjši smiselno zaokrožen del (občina, skupnost občin, pokrajina, regija). Iz tega v drugem odstavku istega člena izhaja tudi poimenovanje lokalnega turističnega vodnika kot turistični vodnik turističnega območja. V 5. členu predloga odloka sta določena obvezna pogoja za prijavo k opravljanju strokovnega preizkusa znanja in s tem pridobitev naziva turistični vodnik turističnega območja. Kot je določeno že v ZSRT, se k preizkusu znanja lahko prijavijo osebe, ki imajo najmanj srednjo strokovno izobrazbo in znanje vsaj enega tujega jezika na višji ravni. Ta raven pomeni nivo jezikovne neodvisnosti.

gospod Miloš Pavlica

Predlaga, da se v odlok prenesejo kazenske sankcije in opozori na društva upokojencev. Kazenski določbi, ki se lahko smiselno uporabita za izvajanje sankcij na turističnem območju MOL sta navedeni v 45. členu ZSRT. Trinajsti odstavek določa globo od 50.000 do 150.000 tolarjev za prekršek fizične osebe, če opravlja dejavnost turističnega vodnika brez ustrezne izkaznice (licence) iz tretjega ali petega odstavka 39. člena tega zakona. Štirinajsti odstavek določa globo od 10.000 do 100.000 tolarjev za prekršek fizične osebe, če opravlja dejavnost turističnega vodnika za turistično območje, ne da bi izpolnjevala pogoje iz drugega odstavka 41. člena tega zakona. Odlok določa program turističnega vodenja in pogoje za opravljanje dejavnosti turističnega vodenja na turističnem območju MOL. S tem se nikakor ne posega v segment turizma upokojencev in njihove možnosti turističnih ogledov.

gospa prof. dr. Bojana Beović

Predlaga, možnost avtomatičnega registriranja za vodiča, ker je diplomiral iz umetnostne zgodovine. Smiselno so v odloku povzeta določila 39. člena ZSRT, zaradi česar je preizkus znanja obvezen za vse kandidate, ki želijo pridobiti licenco turističnega vodnika turističnega območja MOL. Predavanja tudi v predlogu odloka ostajajo izbirna, ker zavod Turizem Ljubljana predpisuje obseg strokovne literature, ki se na izpitu zahteva. Načeloma naj bi diploma iz humanističnih študijev zagotavljala dovolj širok in poglobljen okvir znanj, ki bi lahko zagotavljal kvalitetno storitev vodenja. Toda kvalitetno vodenje zahteva mnogo več: kvalitetno znanje tujih jezikov, vsestransko razgledanost, retorične sposobnosti in pa izkušnje. Ključen delček poti h kvalitetnemu vodniškemu kadru je sposobnost povezovanja razdrobljenih vsebin. Podajanje vsebin kot procesov skozi čas, ki je lahko v nekaterih segmentih čisto lokalno okolje mesta ali pa katerikoli širši okvir v različnih obdobjih, od vojvodine Kranjske, Slovenije, Jugoslavije, Balkana, Avstro-ogrskega cesarstva, Rimskega cesarstva, Evrope ali planeta Zemlje.

gospod Jani Moerderdorfer

Manj formalna narava poklica turističnega vodnika omogoča ustrezen maneverski prostor pri vodenju in podajanju vsebin turistom. S tega zornega kota je poklic vodnika neprimerljiv s sodnim tolmačem, ker tolmačenje zahteva izjemno točnost pri prevodu. V skladu z ZSRT lahko vodenje na območju MOL opravljajo tudi osebe, ki so pridobile licenco GZS, določeno v 39. členu istega zakona. V skladu z Zakonom o storitvah na notranjem trgu (v nadaljevanju ZSNT) lahko turistično vodenje v MOL opravljajo tudi tuji turistični vodniki. Po tem zakonu se v 15. členu, prosto opravljanje storitev lahko omejuje le, če gre za pomembne razloge javnega interesa, in sicer za razloge s področij javnega zdravja, javne varnosti, javnega reda ali varstva okolja.

Pomembni razlogi v javnem interesu pomenijo razloge, ki jih kot takšne priznava sodna praksa Sodišča Evropske skupnosti.

gospod Ignac Polajnar

Opozarja na ustrezno znanje, ki ga morajo imeti vodniki in poudarja pomen Ljubljane kot glavnega mesta.

Predlog je mogoče upoštevati v kontekstu podajanja vsebin na izobraževanjih za turistične vodnike. Zavod Turizem Ljubljana omogoča izvajanje izobraževanj turističnih vodnikov z najkvalitetnejšim pedagoškim kadrom. Skozi proces pridobivanja licence si tečajniki pridobijo določene teoretične in praktične izkušnje, ki pa jih morajo po naravi stvari, nadgraditi s profesionalnim odnosom do dela.

V dvanajsti točki 3. člena odloka je dodana alineja »glavno mesto kot razvojno in upravno središče«.

Za 6. členom je vstavljen nov 7. člen, ki določa postopek izbrisa turističnega vodnika iz registra turističnih vodnikov turističnega območja MOL. Vsi nadaljnji členi odloka so preštevilčeni.

V 10. členu je dodano novo prehodno določilo, po katerem bo javni zavod Turizem Ljubljana v roku enega leta po uveljavitvi odloka nadomestil izkaznice za turističnega vodnika, izdane na podlagi Odloka o turističnem vodenju v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 60/01).

Ocena finančnih posledic odloka

Javni zavod Turizem Ljubljana bo nadomestil dosedanje izkaznice za turistične vodnike z novimi v skladu z določili novega odloka, kar bo znašalo cca. 200 eurov. Strošek izkaznic ne bo v breme proračuna MOL, ker ga bo zavod kril s tržno dejavnostjo.

Pripravil:
Jurij Kobe
Višji svetovalec II
306 43 10
jurij.kobe@ljubljan.si

**Oddelek za gospodarske
dejavnosti in promet
Načelnica
Irena Razpotnik**

Ljubljana, 19. 4. 2010

ČLENI OSNUTKA ODLOKA, KI SO SE SPREMENILI V PREDLOGU

1. člen

S tem odlokom se na turističnem območju Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: turistično območje MOL) določa program turističnega vodenja, pogoje za opravljanje dejavnosti turističnega vodenja in vodenje registra turističnih vodnikov turističnega območja MOL.

2. člen

Dejavnost turističnega vodenja po tem odloku je strokovno vodenje obiskovalcev skladno s programom turističnega vodenja na turističnem območju MOL, ki obsega specifična znanja.

Oseba, ki opravlja dejavnost turističnega vodenja, je turistični vodnik turističnega območja MOL (v nadaljevanju: turistični vodnik).

3. člen

Program turističnega vodenja na turističnem območju MOL obsega specifična znanja o turističnem območju MOL, ki se nanašajo na:

- kulturo koliščarjev,
- kulturo žarnih grobišč,
- rimsko naselbino Emona ter prepoznavanje njenih ostankov v današnjem času,
- kronološki pregled zgodovine Ljubljane,
- življenje prebivalcev Ljubljane v določenih zgodovinskih obdobjih,
- pomembnejše zgodovinske osebnosti, ki so vplivale na razvoj Ljubljane,
- Ljubljano skozi umetnostna obdobja s poudarkom na baroku in secesiji,
- arhitekturo in pomembne arhitekture v Ljubljani,
- vlogo Plečnika za urbanistično ureditev Ljubljane,
- pomembnejše umetnike in njihova dela v Ljubljani,
- poznavanje naravne in kulturne dediščine ter načina življenja ljudi ljubljanskega podeželja.

Podrobnejše vsebine programa turističnega vodenja na turističnem območju MOL oblikuje Zavod za turizem Ljubljana (v nadaljevanju: zavod).

4. člen

Dejavnost turističnega vodenja na turističnem obočju MOL lahko opravlja oseba, ki ima opravljen strokovni preizkus znanja iz programa turističnega vodenja na turističnem območju MOL in je vpisana v register turističnih vodnikov turističnega območja MOL.

Poleg pogojev iz prejšnjega odstavka morajo osebe, ki želijo opravljati dejavnost turističnega vodenja v tujem jeziku, predložiti potrdilo o aktivnem znanju tujega jezika.

5. člen

K strokovnemu preizkusu znanja, ki obsega teoretični del s specifičnimi znanji iz 3. člena tega odloka ter praktični del, samostojno strokovno vodenje, se lahko prijavijo osebe, ki:

- se udeležijo izobraževalnega programa strokovne usposobljenosti za turističnega vodnika, ki ga razpiše zavod, in
- imajo najmanj srednjo strokovno izobrazbo.

Strokovno usposobljenost preverja komisija, ki jo imenuje zavod.

6. člen

Oseba, ki opravi strokovni preizkus znanja iz 4. člena tega odloka, pridobi naziv turistični vodnik turističnega območja MOL. Zavod mu izda izkaznico turističnega vodnika, ki jo mora ob vodenju nositi na vidnem mestu. Izkaznica velja tri leta.

Veljavnost izkaznice se podaljša, če turistični vodnik v treh letih opravi najmanj:

- deset turističnih vodenj v angleškem, nemškem, italijanskem ali slovenskem jeziku ali
- pet turističnih vodenj v drugih jezikih.

7. člen

Register vodnikov turističnega območja MOL vodi zavod.

8. člen

Turistični vodnik se vpiše v register turističnih vodnikov iz prejšnjega člena tega odloka in začne opravljati dejavnost turističnega vodenja po vpisu v register.

9. člen

Zavod v roku šestih mesecev od uveljavitve tega odloka določi obliko in vsebino izkaznice turističnega vodnika v skladu z določili tega odloka.